

IN MEMORIAM BR. HANS VAN LEEUWEN

Br. Hans van Leeuwen is op 7 september 1926 in Den Haag geboren.

Hij verbond zich aan de Broeders FIC op 15 augustus 1948.

Op 21 november 2023 overleed hij in Maastricht.

Een aantal van onze medebroeders komt pas helemaal op het einde van hun leven in De Beyart wonen: soms slecht ter been, soms geestelijk achteruit gaand, lijdend aan ouderdomskwalen.

Je loopt dan de kans dat medebroeders zijn levensloop nauwelijks kennen, omdat ze het grootste deel van zijn leven niet hebben meegemaakt. Je hebt dan geen goed beeld van de lange periode van zijn inzet op het gebied van opvoeding, vorming, of vakmatige inzet voor de medemens. Je bent een beetje een vreemde voor elkaar gebleven.

Dit 'lot' trof ook Hans, die vanaf 1965 in Pakistan ging werken. Na zijn terugkomst in Nederland verbleef hij tot 2020 in Amsterdam. Daarna vestigde hij zich hier in De Beyart om verzorgd te worden.

Hij maakte, zijn hele leven door, een vriendelijke indruk, maar was qua gezondheid de laatste jaren aan het inleveren.

Bij zijn heengaan willen we proberen hem récht te doen, door blijk te geven van zijn grote verdiensten voor de medemensen die zijn levenspad kruisten.

Hans is geboren in 1926 in Den Haag. Hij volgde het basisonderwijs aan onze scholen aldaar en gaf in 1941 de wens te kennen dat hij graag broeder wilde worden. Dat deed hij in het spoor van zijn oudste broer Theowald. Na zijn vorming in het postulaat en noviciaat deed hij in 1948 in de Beyartkapel zijn eerste geloften en nam de naam Theofried aan.

Hij kreeg zijn aanstelling aan de Petrus Canisiusschool in Nijmegen. Hij was daar tot 1961 lid van de communiteit Sterreschansweg. In 1963 slaagde hij voor zijn akte Engels.

Hans bleek een echte 'talenmens' en had ook technisch gezien gouden handen. Hij was een zeer begaafde organist. Hij komt uit een muzikale familie. Als persoon had hij een brede belangstelling voor de mensen die hij ontmoette. Hij was een opgewekte, maar ook vaak wat kritische medemens.

De congregatie nam in 1960 een nieuw werkgebied aan in Pakistan. Een kleine groep broeders ging daar werken in catechese, onderwijs en pastoraal werk. Dat deden ze vanuit twee plaatsen: Lahore en Gujranwala.

De generale overste, broeder Avellinus, vroeg aan Hans of hij interesse had om in dit land te gaan werken. Hij kreeg als taak catechese te gaan geven in een land waar slechts 0,5 % van de bevolking katholiek is. Na een kort verblijf in Londen om zijn Engels op te halen, vertrok hij in mei 1965 naar Pakistan.

Hans was van mening, dat je een vak niet kan uitoefenen, wanneer je je daarin niet bekwaamd hebt. Hij ging theologie studeren aan de katholieke universiteit en behaalde zijn bul in 1971.

Bij zijn onderwijs aan een aantal scholen maakte hij aanvankelijk gebruik van de vertaling van de Nederlandse godsdienstmethode "Met Brandend Hart". Daarna schreef hij zélf de lesstof.

Gaandeweg zijn werk kwam Hans tot de conclusie dat je pas een goed bereik hebt richting leerlingen en hun ouders, wanneer je de taal van het volk gebruikt. In dit geval: het Urdu.

Als de doorzetter die hij was, maakte Hans zich deze taal bijzonder goed eigen. Hij zou met deze kennis, later in Nederland, wonderen verrichten.

In april 1981 keert hij terug naar Nederland en sluit zich aan bij de Amsterdamse FIC-communiteit Postjesweg.

Hans meldt zich aan bij de gemeente als 'ondersteunend vertaler' voor de groep Pakistani die hun weg in Amsterdam komt zoeken. Met dit aanbod van Hans is men bij het Schiphol-pastoraat en bij de gemeentelijke sociale dienst zeer blij. Door zijn vaardigheid in het Urdu, maar ook door zijn slimme wijze van optreden, kan hij veel Pakistani aan een verblijfs- en werkvergunning helpen.

Wanneer het werk bij de sociale dienst, waarbij hij is aangesteld als 'be-edigd vertaler', hem te veel wordt, stelt hij zich beschikbaar als contactman voor de Pakistaanse gevangenen in de Bijlmerbajes.

Hij is een zegen voor de gevangenisbewakers, die een oogje in het zeil moeten houden bij het 'luchten' of het samen ontspannen in een grote zaal. Hans ontvangt van deze gevangenen veel respect en vertrouwen. De cipiers laten Hans met een gerust hart bij 70 Pakistani in de hal alleen.

Een collega van Hans in deze periode is iemand die aanvankelijk Kruisheer wilde worden. Daar kwam hij vlak voor zijn wijding op terug. Hans heeft een goed contact met hem. De man bekent dat hij nog graag een wat 'lossere' binding met een groep religieuzen wil aangaan.

Bij een heerlijke Pakistaanse maaltijd in het centrum van Amsterdam maken hij, Hans en Wim Swüste, die contactman was van de community van Hans, de afspraak dat er aan het instellen van een 'geassocieerd lidmaatschap voor de FIC in Nederland' gewerkt gaat worden.

De basis voor deze een mooie vorm van meeleven en meedelen in de FIC in Nederland is dus mede door Hans gelegd.

In 1993 gaat Hans alleen wonen. Hij betreft een zeer eenvoudige flat aan de Wolter Brandlichtstraat. Het is een huisje in de categorie "Je moet er plat praten en pannenkoeken eten".

Hans heeft het daar zeer naar zijn zin. Hij zal er tot 2020 in blijven wonen. Hij is behulpzaam bij de sociale dienst, neemt lange tijd iemand in zijn huis op en heeft een grote binding met de Dominicuskerk in het centrum van Amsterdam. Hij is daar lid van het zangkoor dat elke donderdagavond repeteert. Wanneer hij de repetities niet meer bijwoont, omdat hij een paar maal 's avonds laat van zijn fiets wordt getrokken en beroofd, meldt de dirigent hem dat hij geen lid van het koor meer mag zijn.

Bij het eerstvolgende optreden van het koor, dat steeds staat opgesteld in de kerk recht tegenover het altaar, gaat Hans pontificaal vlak bij het koor zitten en zingt uit volle borst mee. Een houding die wel erg goed bij hem past ...

Hans krijgt regelmatig medebroeders op bezoek: leden van het bestuur en ook Ton van Baaren uit Vlaardingen komen met grote regelmaat hem opzoeken.

De bezoekers constateren dat Hans de controle over zijn huishouding begon te verliezen, toen zijn trouwe Chinese hulpen terugkeerden naar China. Ze maken zich zorgen over zijn toekomst. Na veel gesprekken stemt hij in om zich in het woonzorgcentrum De Beyart te vestigen. Op 28 december 2020 begint hier zijn verblijf in een voor hem wat vreemde omgeving. Hij ontvangt warme aandacht van zijn medebroeders, met name van broeder Yos Berkemeijer, van het team FIC, de vrijwilligers en de verzorging van De Beyart.

We nemen afscheid van een medebroeder die heel veel voor ánderen in hun leven heeft betekend.

Vol respect doen we dat, omdat hij zich, met de vele talenten die hij had, heel goed voor anderen heeft ingezet.

Dat hij mag rusten in de eeuwige rust, die hij dik verdiend heeft!

Wim Swüste FIC